

תכנית ייחודית לבגרות
ללימודי מזרחנות וערבית מדוברת

*

שם בית הספר: אמית מעלה איתן
ישוב:
מעלה אדומים
תחום הדעת: שפות – ערבית ומזרחנות
מס' יחידות לימוד: 5
סמל מוסד: 160549
כותב/י התכנית: נעם בנעט, דוד בר אור, גילעד סוויט
משרד החינוך המזכירות הפדגוגית אגף א' תחומי בחירה ורב תחומי
תאריך אישור/עדכון 7/2024 תמוז תשפ"ד

למרחנות מכייה استشراق لمذوברה

התוכנית ללימודי מזרחנות וערבית מדוברת

תיכון אמית איתן

מעלה אדומים

סמל מוסד: 160549

תחום הדעת: שפות

מספר יחידות לימוד: 5 יח"ל

כותבי התוכנית: נעם בנעט, דוד בר אור, גילעד סוויט

ליווי וייעוץ אקדמי: פרופ' אריק סדן, אילן ארונין

עורך: דוד בר אור

תודות

ראשית אני מבקש להודות לדניאל בארי, מנהל תיכון אמית איתן במעלה אדומים, על האמון והדחיפה עוד כשהתוכנית הייתה רק רעיון. על הנכונות לסייע בכל בקשה ועל ההשראה לבחון כל נושא דרך המשקפיים של טובת התלמידים.

תודה למרכז האקדמי שלם, המקום בו עוצבה השקפתי הרואה בלימודי המזרח התיכון לימודים הוליסטיים המשלבים שפה, הסטוריה, חברה, תרבות ומפגש. לפרופ' אריק סדן, ראש החוג ללימודי המזרח התיכון והאסלאם, על ההשראה, הליווי, השיח המחכים וההערות החשובות.

תודה מיוחדת לקרן גרייספילד על האמון והתמיכה בכתיבת התוכנית.

תודה לארגון חותם ולנטע סגל, על התמיכה בכתיבת תוכנית, הליווי והמענה לכל צורך שעלה לאורך הדרך.

תודה למדריכים מטעם משרד החינוך, ד"ר זאב אליצור וד"ר מתניה מאל, על הליווי המסור והרגיש, ההערות, ההארות והדרישה הבלתי מתפשרת לסטנדרט הגבוה ביותר.

לאילן ארונין היועץ האקדמי מטעם משרד החינוך שלמד בעיון רב את התוכנית, הקשה, שאל, העיר והציע, מתוך שאיפה כנה שהתוכנית תגשים את מטרותיה בצורה הטובה ביותר.

לגילעד סוויט ועמותת 'מדרסה' על שיתוף הפעולה הפורה בכתיבת התוכנית ועל האפשרות להשתמש בתכנים הייחודיים שהם יוצרים.

אחרון חביב, תודה גדולה לשותפי היקר נעם בנעט. התוכנית לא הייתה יוצאת לדרך ולא מגיעה לקו הסיום לולא המסירות והמקצועיות יוצאות הדופן שלך. תודה על השותפות והחברות לאורך הדרך. אני מאחל לנו שנמשיך ללמוד וללמד ושיחד עם התלמידים נעבור את המסע המרתק של התוכנית שכתבנו.

דוד בר אור

תוכן העניינים

4.....	רקע קצר על בית הספר
4.....	סיבות והנמקות
5.....	ייחודיותה של התוכנית
6.....	מספר יחידות הלימוד בתוכנית
6.....	כותבי התוכנית ושותפיה
7.....	התלמיד וצרכיו
7.....	צוות ההוראה
8.....	החברה וצרכיה
8.....	התפיסה הרעיונית של התוכנית (הרציונל)
11.....	מטרות התוכנית
13.....	דרכי למידה - הוראה - הערכה
16.....	דרכי הערכה מסכמות
22.....	פירוט יחידות ההוראה
51.....	נספח 1 - מחוונים לאירועי ההערכה במזרחנות
57.....	נספח 2 - מחוון לאירועי ההערכה בערבית
57.....	נספח 3 - הסכמה בדבר השימוש בתכני הלימוד של עמותת 'מדרסה'
59.....	נספח 4 - דוגמה לחוברת לתלמיד לשיעורי ערבית בכיתה י

רקע קצר על בית הספר

בית הספר אמית איתן במעלה אדומים הוא תיכון דתי שש-שנתי לבנים המאגד בתוכו תלמידים דתיים ומסורתיים, בעיקר מהעיר מעלה אדומים, אך גם מהישובים הסמוכים ואף מירושלים. האוכלוסייה מגוונת והכיתות בבית הספר מחולקות ל'נתיבים' - נתיב ישיבתי, נתיב תיכוני בו הכתות שייכות לאגף שח"ר, ונתיב חינוך מיוחד. בכל שכבה יש כיתה ישיבתית, כיתה חינוך מיוחד וכיתה או שתיים תיכוניות. מלבד תכנים ייחודיים חוץ לימודיים המותאמים לכל נתיב בנפרד, התלמידים לומדים ביחד בכל השיעורים המחולקים להקבצות (מתמטיקה, אנגלית ומגמות). בבית הספר לומדים כ-420 תלמידים בכ-20 כתות.

בית הספר אמית איתן במעלה אדומים הוא בית ספר הנמצא בהתפתחות פדגוגית וחברתית. בית הספר זכה להכרה רבה בשנים האחרונות על החתירה למצוינות לצד יצירת אקלים בית ספרי יוצא דופן המתבטא בחדר המורים הנעים וביחסים החמים שבין המורים והתלמידים. על ההתקדמות שהוא רשם בשנים האחרונות הוא זכה בפרס החמ"ד הארצי לשנת תשפ"ב ולאחרונה גם מספר פרסים על עשייה חברתית יוצאת דופן.

בית החינוך דוגל בחינוך למצוינות פדגוגית ומיצוי אישי של כל תלמיד ולחיי אחריות ומעורבות קהילתית וציבורית. באהבה ואמונה ביכולתו של כל תלמיד, ראיית הנקודה המיוחדת של כל אחד ומתוך כבוד הדדי לכלל הבאים בשערו.

סיבות והנמקות

מעלה אדומים, הסמוכה לירושלים, נמצאת מחוץ לקו הירוק ולעתים קרובות חווה אירועי אלימות וטרור. לתלמידים יש לא מעט אינטראקציות שליליות עם אוכלוסייה ערבית, בין עם ערבים אזרחי ישראל ובין עם ערבים פלסטינים. משיחות עם התלמידים ומדיונים העולים בכתות נראה כי קיימת בורות רבה בכל הנוגע לאוכלוסייה הערבית, להיסטוריה שלה, למאפייני החברה וכמובן אי ידיעת השפה הערבית. המילה ערבי נחשבת למילת גנאי, ובהשפעת הרשתות החברתיות התלמידים מפתחים שנאה וניכור כלפי האוכלוסייה הערבית.

מצד שני, קיימת סקרנות רבה בקרב תלמידים רבים בבית הספר כלפי השפה והחברה הערבית. בבית החינוך נלמדת מגמת 'עולם הערבים והאסלאם' (מזרחנות), בהובלת המורה נעם בנעט. התלמידים נהנים מהלימוד במגמה אך מעידים לעתים קרובות כי הם מעוניינים לרכוש גם בסיס טוב בשפה הערבית, לצד הלמידה הקיימת על עולם הערבים והאסלאם.

מאפייני התלמידים בבית הספר מחייבים ליווי תהליכי וצמוד ולמידה פנים אל פנים ולכן המגמה ההיברידית של רשת אמית המבוססת על למידה מרחוק ועבודה עצמאית לא מתאימה עבור התלמידים שלנו.

בימים אלו כאשר אנו עדיין נמצאים בתוך מלחמת "חרבות ברזל" מתגלה חשיבות לימודי הערבית בדגש על הערבית המדוברת. נוכחנו לדעת בדרך הקשה עד כמה החברה הישראלית, ובראשה מקבלי ההחלטות המדיניים והצבאיים,

כשלו בהבנת האוכלוסייה הערבית החיה בתוכנו ומסביבנו. אם מצד אי הכרת הכוונות הזדוניות של אויבנו, ואם מצד הפתעה ביחס לסיפורי גבורה רבים של ערבים אזרחי ישראל וביחס לעמדותיהם של זרמים שונים בחברה הערבית בזמן המלחמה.

ייחודיותה של התוכנית

לאור זאת, בחרנו לפתח תוכנית לימודים שתהיה מחוברת יותר לנעשה במציאות הישראלית, על ידי שימת הדגש על השפה הערבית המדוברת המאפשרת תקשורת ישירה בין יהודים וערבים, ועל ידי מיקוד ועריכת התכנים מתוך עולם הערבים והאסלאם, הרלוונטיים יותר עבור התלמידים המבקשים להעמיק ולהבין טוב יותר את המציאות המורכבת שיהודים וערבים חיים בה כיום במדינת ישראל.

למעשה, אנחנו מבקשים לאחד בין שני תחומי הדעת וליצור תוכנית ייחודית שתורכב בחלקה האחד מתכני עולם הערבים והאסלאם ובחלקה השני מלימוד השפה הערבית המדוברת. תוכנית זו תתן מענה ייחודי לרוב תלמידי בית החינוך השייכים לכיתות מב"ר ולכיתות החינוך המיוחד ותאפשר להם ללמוד לתקשר בערבית, לצד לימודי המזרחנות, בדגש על החברה הערבית במזרח התיכון ובארץ ישראל בפרט.

הערך המוסף של התוכנית הנו בשילוב התכנים של עולם הערבים והאסלאם והשפה הערבית המדוברת, ההבנה טובה יותר של המציאות האזורית בה אנו חיים, באמצעות חיבור התלמידים לסוגיות היסוד ביחסי יהודים-ערבים במדינת ישראל, חיבור אשר ישאף לקדם מעורבות אישית וחברתית. אנו מאמינים כי לימודים אלו יובילו להבנה טובה יותר של סוגיות החיים לצד האוכלוסייה הערבית במדינה ולגיבוש זהות התלמיד כאישיות משכילה, סקרנית ובעלת בטחון עצמי.

מספר יחידות הלימוד בתוכנית

התוכנית תלמד במסגרת של 5 יחידות לימוד הפרוסות על פני 3 שנים בכתות י-ב, סה"כ 450 שעות. הלימודים יתפרסו באופן הדרגתי על מנת לאפשר למידה איכותית ותהליכית.

בכתה י ילמדו 130 שעות, בכתות יא-יב ילמדו 160 שעות בכל שנה, כמפורט בהמשך המסמך.

כותבי התוכנית ושותפיה

נעם בנעט - מורה לעולם הערבים והאסלאם בתיכון אמי"ת איתן מעלה אדומים והמגמה על-אזורית בירושלים לימודי איראן, ביטחון ומודיעין. בעל תואר ראשון ותואר שני בלימודי המזרח התיכון מאוניברסיטת בר-אילן. חוקר מזרח התיכון בהתמחות על ביקורת העולם הערבי בשפת הקריקטורות העולים במדיה החברתית שלו. יוצר הפודקאסט אֶסְקָת בו משוחח לעומק עם מומחי המזרח התיכון והאסלאם. בעל ניסיון הוראת מזרח תיכון של 13 שנים במהלכן התמקצע בכתיבת תכנים, הנגשת ידע הגברת סקרנות ובניית ניתוח אירועים על בסיס אירועי העבר במזרח התיכון ובכלל.

דוד בר אור - בעל תואר ראשון בלימודי המזרח התיכון והאסלאם מטעם המרכז האקדמי שלם, תעודת הוראה בלשון מטעם מכללת לוינסקי בתוכנית "חותם" ובעל תעודת הוראה שנייה (הרחבת הסמכה) בערבית מטעם אוניברסיטת בר אילן. מורה ומחנך שש שנים בתיכון אמית איתן במעלה אדומים. רכז לשון ורכז המגמות בתיכון. מורה לערבית ספרותית ומדוברת במספר מסגרות.

גילעד סוויט - המייסד והמנהל המקצועי של עמותת מדרסה. בוגר תואר ראשון בהצטיינות בחוג הרב תחומי במדעי הרוח עם חטיבה בערבית באוניברסיטה העברית, במסגרתו נכתבה עבודת סמינריון על ערבית יהודית מרוקאית. פיתח עשרות תוכניות לימוד במסגרת מדרסה מהן לומדים עשרות אלפי תלמידים ערבית מדוברת ברחבי הארץ.

פרופ' אריק סדן - פרופ' סדן הוא ראש החוג ללימודי המזרח התיכון והאסלאם במרכז האקדמי שלם, חוקר השפה הערבית, ומתמחה במחשבה הדקדוקית הערבית ובבלשנות הערבית הקלאסית, המודרנית והמדוברת. בעל תואר דוקטור בחוג לשפה וספרות ערבית מהאוניברסיטה העברית בירושלים.

התלמיד וצרכיו

אוכלוסיית בית הספר מגוונת מאוד. רוב תלמידי בית הספר מגיעים מהעיר מעלה אדומים אשר מתאפיינת באוכלוסייה מגוונת מרקע סוציו-אקונומי בינוני-נמוך. בבית הספר תלמידים רבים בני העדה האתיופית ויוצאי חבר העמים. לצד אלו יש גם תלמידים מרקע סוציו-אקונומי בינוני-גבוה ממעלה אדומים ומחוצה לה. כאמור, רוב תלמידי בית הספר נמצאים בכיתות השייכות לאגף שח"ר (מב"ר, אתגר ואומ"ץ) או לחינוך המיוחד. תלמידים אלו מתאפיינים בפערים לימודיים ורגשיים גדולים מהמוצע ובהכללה גסה ניתן להגיד שהלימודים בבית הספר אינם מהווים עבורם מוקד עניין משמעותי, מקור להערכה עצמית או למימוש עצמי.

מחוץ לכותלי בית הספר לתלמידים אינטראקציות מגוונות עם האוכלוסייה הערבית, כמו למשל מפגשים עם העובדים בחנויות המסחר במעלה אדומים ובמישור אדומים, התקלויות מתוחות יותר עם בני נוער ערבים בירושלים ובכניסה למעלה אדומים הסמוכה לכניסה לשוב הפלסטיני אלעזריה. בנוסף, התלמידים מושפעים מאוד מהחשיפה הרבה שלהם לרשתות החברתיות שם הם מוזנים ממידע חלקי ולא מהימן בנוגע לאוכלוסייה הערבית.

האפשרות של התלמידים ליישם את לימוד הערבית המדוברת במגוון האינטראקציות הזמינות עבורם בחיי היום-יום תקנה עבורם הזדמנות ייחודית ללמידה חוויתית, מלאת עניין ורלוונטית. יחד עם לימודי המזרחנות התלמידים יתמקצעו בתחום ויקבלו כלים להתבוננות עמוקה וביקורתית יותר על המציאות שסביבם. אנו מקווים כי לימודים אלו יצמיחו גאוות יחידה ואווירה ייחודית בקבוצת הלומדים.

צוות ההוראה

המורה נעם בנעט יוביל וילמד את שעות המזרחנות והמורה דוד בר אור ילמד ויוביל את לימוד הערבית. שני המורים יעבדו לכל אורך הדרך בשיתוף פעולה מלא וחיבור מתמיד בין שתי דיסציפלינות הלימוד. תוכנית המפגשים והסיורים תעשה בליווי תוכנית "חותם" העובדת עם עשרות בתי ספר ומורים ערבים ברחבי הארץ, ותעזור בחיבורים הרלוונטיים.

החברה וצרכיה

כאמור, העיר מעלה אדומים מאופיינת באוכלוסייה מגוונת עם רוב מסורתי-שמרני, ומיעוט עולים חדשים מחבר העמים, אתיופיה ואמריקה הצפונית. מרבית האוכלוסייה הם בני עדות המזרח ובעלי זיקה משמעותית לשפה הערבית ולהיסטוריה של היהודים בארצות ערב. חווית הלמידה עבור תלמידים בעלי שורשים לשפה ולתרבות הערבית, אשר

חיים את השפה והתרבות באופן ממש, היא בעלת ערך רב ומאפשרת העמקה זהותית ייחודית. בנוסף, התיכון הוא תיכון דתי. התלמידים מתפללים בבית הספר ומקיימים אורח חיים דתי. אנו מאמינים שדווקא אוכלוסייה דתית תוכל להעמיק יותר בלימודי האסלאם מתוך הדמיון הרב שקיים בין שתי הדתות והתפתחות האסלאם מתוך ובהשוואה ליהדות.

מעלה אדומים היא עיר בעלה אוכלוסייה יהודית אך כפי שצוין היא מוקפת ביישובים ערבים רבים ובתוך העיר ניתן למצוא עובדים דוברי ערבית באופן שכיח, חלקם אף עובדים עשרות שנים בעיר והפכו לחלק מהנוף שלה. כחלק מתרגול השפה הערבית נקדם פעילות מחוץ לבית הספר בה התלמידים יגיעו לסופר או לפלאפל השכונתי, ויתרגלו שיחה והזמנת מוצרים בערבית, זאת לצד מפגשים עם בעלי מקצועות חופשיים, מחנכים ואנשי תרבות ורוח מהחברה הערבית.

התפיסה הרעיונית של התוכנית (הרציונל)

אחד הגורמים המרכזיים לרגשות הניכור והריחוק שבין ערבים ויהודים במדינה הוא הבורות - הן בנוגע לשפתו של האחר והן בנוגע למורשתו הדתית, ההיסטורית והתרבותית. לימוד והעמקה בכל אחד מתחומי הידע האלו ביכולתו לאפשר שיח מיטיב ופורה בין יהודים וערבים, תוך שאיפה ליצר מרחבי פעולה ושיח אשר יקדמו עתיד טוב יותר בין המגזרים במדינה.

התוכנית תהווה מרחב ללמידה הוליסטית של השפה הערבית ואודות החברה הערבית. התוכנית כוללת כוללת לימוד אינטנסיבי של השפה, הדת, ההיסטוריה, החברה והתרבות הערבית. במהלך התוכנית נקיים מפגשים וסיורים על מנת ליצור מפגש בלתי אמצעי עם האוכלוסייה הערבית. בעוד שתוכניות אחרות נוטות לעתים קרובות 'לדבר על' הערבים או הערבית, כמתבוננים מהצד, העיקרון המנחה של התוכנית הוא ללמוד 'לדבר עם' האוכלוסייה הערבית, תוך מתן דגש לרלוונטיות החומר הנלמד ויישומו הלכה למעשה במפגש עם החברה הערבית ובהענקת כלים להעמקה בסוגיות אקטואליות. השילוב בין ידע היסטורי-תרבותי, רכישת השפה הערבית המדוברת ומפגשים פיזיים בשטח, ייצור חווית למידה ייחודית-הוליסטית, מעשירה ומהנה ותאפשר צמיחה אישית וקבוצתית. התוכנית תעניק לתלמידים כלים להתבוננות רחבה ולחקירה מעמיקה על המציאות המורכבת בה חיים יהודים וערבים במדינת ישראל. התוכנית תעודד פיתוח זהות אישית ולאומית המבוססת על סמך ידע מהימן וניתוח מושכל של נתונים ולא על סמך השתייכות פוליטית או התרשמות שטחית מדיווחים במדיה.

שני תחומי הדעת, ערבית מדוברת ולימודי מזרחנות, ילמדו במקביל לכל אורך שלוש שנות הלימודים. בכל שבוע יתקיימו הן שיעורי מזרחנות עם המורה נעם בנעט, והן שיעורי ערבית עם המורה דוד בר אור. היסוד המארגן של לימודי המזרחנות יהיה לימוד על רצף ציר הזמן ההיסטורי, לצד העמקה בסוגיות רוחביות יסודיות.

חלק ניכר של תוכן הלמידה יתבסס על חומרי הלמידה הקיימים בלימודי מגמת 'עולם הערבים האסלאם'. העיקרון שהנחה אותנו בבחירת התכנים היה אילו תכנים היסטוריים וחברתיים הם בגדר ההכרחיים ביותר עבור התלמיד הבא בשערי עולם השפה הערבית, הערבים והאסלאם. מצד אחד השתדלנו לעסוק בכמה שיותר נושאים, גם אם בגדר 'טעימה' בלבד, אך מצד שני היה לנו חשוב לתת משקל מספק עבור נושאי היסוד.

בכל הנוגע לתכנים בערבית המדוברת, התכנים יסובו סביב שני צירים עיקריים. מצד אחד, התלמידים ילמדו את הבסיס הדקדוקי של הערבית המדוברת על ידי התקדמות הדרגתית בנושאים דקדוקיים ברמת קושי הולכת וגוברת (למשל, מכינויי גוף וכינוי רמז בסיסיים ועד גזרות פועל שונות). מצד שני, התלמידים ישימו לאורך כל הדרך דגש על מיומנויות תקשורת, כך שלאורך כל התוכנית הלמידה מתבצעת תוך דגש מרכזי על קיום שיחה באמצעות החומר הנלמד. בכך, יפתחו התלמידים הן יכולות תקשורתיות כמו דיבור והבנה, והן הבנה עמוקה של מבנה השפה הערבית המדוברת ואף היכרות מסוימת עם להגיה השונים.

להגי השפה הנלמדים בתוכנית

בתוכנית זו נלמד את הערבית המדוברת בלהג העירוני הירושלמי. להג זה הוא פשוט באופן יחסי, ונתפס כלהג "סטנדרטי" בקרב החברה הערבית לעומת הלהגים של הפלחים, הדרוזים והבדואיים. יחד עם זאת, חשוב לציין שההפרדה בין הלהגים בעולם הערבי לאט לאט מיטשטשת כך שההפרדה בין להג כזה או אחר היא לא כל כך דיכוטומית ודוברים שונים יכולים לדבר במספר להגים או בצורה מעורבת בהתאם להקשר שבו הם נמצאים, הרקע של הוריהם וכדומה. לאור זאת, בחרנו לשלב בחומרי הלימוד גם סממנים מלהגים אחרים כגון להגים מצפון הארץ וזאת בכדי לייצג את העיקרון שחשוב להכיר מגוון להגים ולא רק להג אחד. הדבר אינו מיוצג בכל מילה שיש לה גירסא צפונית שונה מהגירסא הירושלמית, אלא פשוט מדי פעם נלמדות גם מילים ששימשות יותר בצפון, כגון: פעד (לעומת לסא), חד (לעומת ג'מב), אסא (לעומת הלא) וכדומה.

מעבר לכן, התוכנית תילמד במעלה אדומים הסמוכה לירושלים. באופן טבעי, מורה המלמד ערבית מדוברת בצפון, ראוי שיתן ללהג הצפוני הנהוג בסביבתו מקום משמעותי יותר.

באופן כללי, חשוב להדגיש שאנחנו רואים בלהגים מגוון יותר מאשר אתגר, ואנו נעודד את הלומדים להיחשף ללהגים השונים ולפתח את יכולת ההבחנה ביניהם. דבר זה חשוב כי התלמידים בסופו של דבר ייתקלו בלהגים שונים ואנו מעוניינים לתת להם את הכלים להכיר מאפיינים שלהם שלא דווקא מתבטאים בלהג הירושלמי, כמו למשל עיצורים בין שיניים (ת', ד', ט').

מטרות התוכנית

מטרות העל של תוכנית הלימודים הן לתת ללומדים את היכולת לתקשר בשפה הערבית, להכיר לעומק את ההיסטוריה והתרבות של האוכלוסייה הערבית בישראל ולצייד אותם בכלים שיתרמו להתפתחותם האישית והמקצועית כאזרחים במדינת ישראל ובמזרח התיכון. באמצעות למידה מולטי-דיסציפלינארית יוכשרו התלמידים לקדם שיח ערכי, עמוק ומיטיב בסוגיות יחסי יהודים-ערבים.

מטרות קוגניטיביות

- היכרות עם השפה, הדת, התרבות, ההיסטוריה והחברה הערבית.
- רכישת יסודות השפה הערבית ופיתוח יכולות גבוהות בשפה הערבית המדוברת.
- הכשרת אזרחים בעלי ידע נרחב בנעשה בעולם הערבי ובעלי הבנה מעמיקה של תהליכים מקומיים וגלובליים.
- פיתוח ושכלול יכולת ניתוח, חשיבה ביקורתית והבנה של תהליכים מורכבים ומערכתיים.
- הקניית מסגרת מושגית לניתוח והבנה של אירועים ותהליכים פוליטיים המתרחשים בזירה הבינ"ל.
- העמקת עולם הידע של התלמידים מתוך תפיסה רב-תחומית.

מטרות רגשיות-חברתיות

- יצירת חוויה חיובית, מהנה ומלמדת עם השפה והתרבות הערבית, בישראל ובכלל, תוך פירוק דעות קדומות.
- פיתוח זהות לאומית ואזרחית על סמך ידע מבוסס וניתוח מושכל של נתונים ולא על סמך השתייכות פוליטית או התרשמות שטחית מדיווחים במדיה.
- פיתוח יכולת הקשבה ונכונות לשמוע דעות מגוונות לצד פיתוח חשיבה עצמאית וביקורתית.
- התלמיד יפתח חוסן רגשי וחברתי אשר יגביר את תחושת המסוגלות לחולל שינויים ולקדם תהליכים בכלל, וביחסי יהודים-ערבים בפרט.
- עידוד למידה אקטיבית והפיכת הלומד לעצמאי ולמשתתף פעיל בשיעורים. התלמידים ישולבו בהוראת התוכנית, יתמחו בנושאים מסוימים באופן עצמאי, יכינו מצגות והרצאות ויצגו אותן בפני הכיתה.

פיתוח כישורי למידה ומיומנויות

- רכישת יכולת שיחה בשפה הערבית המדוברת וקבלת כלים להמשך למידה עצמאית.
- רכישת מיומנויות לניתוח והבנת טקסט (בעברית) בהקשרו ההיסטורי.
- הכרת מאגרי מידע ומנועי חיפוש וילמד לאתר מידע וחומרים רלוונטיים.
- רכישת מיומנויות להבעת עמדה אישית מנומקת בכתב ובעל פה ביחס לשאלות שיידונו, תוך תרגול פרזנטציות, עמידה ודיבור מול קהל.
- רכישת יכולות להגדרת נושא מחקר, לניסוח שאלת חקר ולניסוח השערות ראשוניות.

דרכי למידה - הוראה - הערכה

הוראת הערבית תתבסס על הקורסים המקוונים של [מדרסה](#), אשר פותחו על מערכת ניהול למידה מתקדמת בשם OPENEDX. הקורסים כוללים סרטונים, טבלאות אוצר מילים, סיכומים של החומר הנלמד, תרגילים אינטראקטיביים ומשחקים. שלושת הקורסים מהם ילמדו בתוכנית הם "ערבית מדוברת: מתחילים", "ערבית מדוברת: ממשיכים" ו"קורס הכתב הערבי". התלמידים שילמדו בתוכנית יצטרפו לקורסים הקיימים, כשעבור מורי התכנית תהיה אפשרות ל"שכפול" הקורסים באופן שיאפשר לבצע מעקב אחר הלמידה של התלמידים.

כל הקורסים נגישים גם באפליקציה כך שהתלמידים יוכלו ללמוד בקלות גם בדרכים, והן לתרגל את החומר הנלמד במשחקי תרגול וחזרה שפותחו עבור הקורסים. כמו כן, התלמידים ישתמשו במילון הדיגיטלי של מדרסה שכולל מעל 8,000 מילים בערבית מדוברת. בנוסף, התלמידים יוכלו ללמוד גם מפודקאסטים המאפשרים להאזין לקורס המקוון בדרך נוספת.

עבור התוכנית יפותחו חומרים ייעודיים בדמות חוברת שתכלול את כל אוצר המילים, טבלאות פעלים, תרגילים רלוונטיים, הכנות לבחנים ועוד. במהלך התוכנית ישולבו חומרים נוספים מעבר לקורסים של מדרסה כגון שירים, סרטונים וקטעי העשרה אשר ידגימו את החומר הנלמד בחומרים אותנטיים הנמצאים ברשת.

דרך הלמידה

התלמידים יקבלו משימת צפייה לפני כל נושא חדש, בה יתבקשו לצפות בסרטון מאתר מדרסה בליווי משימה קצרה. בשיעורים המורה יתייחס לסרטון בדגש על הקניית החומר המובא בו באמצעות הרחבות ותרגול, אך גם יצא מנקודת הנחה שזו לא הפעם הראשונה בה התלמידים פוגשים את הנושא. מלבד חומרי הלימוד המגוונים מאתר מדרסה והעבודה בחוברות התרגול, ישולבו בשיעורים תרגולים מעשיים רבים בהם התלמידים ידרשו לדבר בערבית, ביחידים ובזוגות, לעתים במקומם זה עם זה ולעתים מול כל הכיתה. יכולת הפקת הדיבור בקול רם וברור, מול אנשים, תקבל מקום משמעותי בלמידה החל מהשיעור הראשון.

בנוסף, נושא מרכזי שצפוי לקבל מקום משמעותי בלמידה, ואינו מופיע בפירוט יחידות ההוראה, הוא הפתגמים בערבית המדוברת. אחד ממאפייניה הייחודיים של השפה והתרבות הערבית הוא הפתגמים העממיים, דרכם יחשפו התלמידים לדקויות השפה והתרבות, המשתנה בין איזורים וסוגי אוכלוסייה, וכמובן יעשירו את שפתם ואוצר המילים שלהם באמצעותם. הפתגמים ישולבו במהלך השיעורים ולעיתים יופיעו גם בבחנים ותרגילים.

לימוד האותיות בערבית ושאלת התעתיק

ראוי היה שלומדי הערבית ירכשו יכולת גבוהה בקריאה ובכתיבה בערבית, אך כיוון שהמיקוד של התוכנית הוא על פיתוח יכולות תקשורת בערבית מדוברת ובשל מסגרת שעות הלימוד המוגבלות ילמדו בתוכנית האותיות הערביות ברמה בסיסית בלבד. הכרת האותיות ורכישת היכולת לקרוא ביטויים, שלטים ועד כדי משפט שלם היא מאבני היסוד של השפה הערבית. ואולם בשל העובדה שרכישת הקריאה והכתיבה של האותיות הערביות ברמה טובה דורשת

שעות לימוד רבות, ראינו לנכון שלא להקדיש שעות רבות מידי ללימוד האותיות וזאת כדי להתקדם בקצב הנדרש בלימוד השפה המדוברת. על כן, על אף שביחידת המבוא התלמידים ילמדו להכיר את הכתב הערבי וירכשו יכולת בסיסית לקרוא בערבית עיקר לימוד השפה יעשה בתעתיק. הכתב הערבי מופיע בתכנים של מדרסה לצד התעתיק, והמורה יקפיד על שילובו לכל אורך הלימוד במידה שתקנה לתלמידים בסיס מספק בשליטה באותיות אך באופן שלא יעכב את קצב הלימוד.

להלן יוצגו היעדים הפדגוגיים של לימוד הערבית. אנו סבורים כי בשיטת זו של לימוד בסיסי של האותיות והסתמכות על תעתיק עברי טמונה הדרך לתמוך ככל הניתן בהתקדמות ובפיתוח יעדים אלו, ביניהם שימת דגש על הגייה מדויקת של המילים בשפה המדוברת המתאפשרת בפשטות באמצעות סימני הניקוד בתעתיק העברי יותר מאשר באותיות הערביות.

יעדים פדגוגיים ללימודי השפה

1. פיתוח מיומנויות תקשורת בערבית מדוברת, תוך שימוש במיומנויות הבאות:

א. הפקה:

- התלמיד יהיה מסוגל להפיק את כל העיצורים והתנועות בשפה הערבית המדוברת, תוך היכרות עם מספר עיצורים המשתנים בין להג ללהג כמו למשל ההגייה עירונית של העיצור קאף לעומת הגייה בדואית או הכפרית והדרוזית, או למשל הגייה בין שינית של העיצורים ט', ת', ד' לעומת המקבילה העירונית ז, ת, ד, ס.
- התלמיד יידע לבטא מילים, משפטים ופסקאות קצרות בערבית, תוך שימוש בנושאים דקדוקיים כגון הוספת כינוי חבור לגופים השונים, שימוש בכינויי רמז, הטיית פעלים בזמן הווה-עתיד, זמן עבר, דרך הציווי ועוד.

ב. זיהוי והבנה

- התלמיד יהיה מסוגל להבין מילים ומשפטים בסיסיים שנאמרים בערבית בנושאים המרכזיים של התוכנית (היכרות, משפחה, אוכל והתנהלות במסעדה, עבודה, לימודים וחברות).
- התלמיד יהיה מסוגל לחפש במילון מילים וביטויים שאינם מוכרים לו ויגיע ליכולת להבנת רעיונות מרכזיים מטקסט כתוב או מושמע בנושאים המרכזיים של התוכנית.

ג-ד: קריאה וכתבייה

- זיהוי של כל האותיות בשפה הערבית.
- קריאה ברמה בסיסית של מילים ומשפטים קצרים הכתובים באותיות ערביות.
- קריאה ברמה גבוהה של משפטים ופסקאות הכתובות בתעתיק ועוסקות בחומר הנלמד.

ה. דו-שיח

- התלמיד יהיה מסוגל לקיים שיחות בסיסיות סביב נושאים יומיומיים כגון היכרות, משפחה, אוכל והתנהלות במסעדה, עבודה, לימודים וחברות, תוך שאילת שאלות ומענה על שאלות בנושאים אלו.

ו. שפה כפתח לתרבות

- במהלך לימודי הדקדוק ויחידות התוכן ישולבו גם מרכיבים שיפתחו צוהר לתרבות הערבית כגון סיפורים, פתגמים ובטויים, שירים ובדיחות.

דרכי הערכה מסכמות

שני תחומי הדעת ירכיבו באופן שווה את הציון הסופי בחמש יחידות ההוראה, כדלהלן:

כיתה	דיסציפלינה	היחידה	דרכי הערכה	אחוז מהציון הסופי	
י	מזרחנות	מבוא לאסלאם	בחנים ומבחנים שוטפים והערכה חלופית	10%	
		אסלאם ודתות אחרות			
	ערבית	מבוא ואותיות	בחנים ומבחנים שוטפים והערכה חלופית	10%	
		שיחת היכרות			
יא	מזרחנות	זרמים ותנועות	הרצאה המשלבת את שתי דיסציפלינות	20%	
		מדינת ישראל ומדינות ערב			
	ערבית	עולם הפועל			
		מתקדמים בדו-שיח			
יב	מזרחנות	המאה ה-21	כתיבת והפקת פודקאסט	30%	
		מדינות האיזור			
	ערבית	עולם הפועל - מתקדמים	בחינה מסכמת בע"פ	30%	
		תחביר וכישורי שיחה מתקדמים			
				100%	

פירוט דרכי ההערכה בערבית (מחווון מפורט לכל דרכי ההערכה בערבית מצורף כנספח)

כיתה י - בכל מחצית יתקיימו שלושה בחנים ומבחן. חלק מהתרגילים יתקיימו בכתב ויתבססו על תרגילי החזרה של מדרסה, וחלק מהתרגילים יהיו בע"פ - ביחידים או בזוגות.
בסוף השנה יבצעו התלמידים הערכה חלופית בדמות כתיבת וצילום סרטון בן 2-3 דקות, ביחידים או בזוגות בו יביאו לידי ביטוי את החומר שלמדו.

הציון השנתי יקבע כך: בחנים - 20%, מבחנים - 30%, הערכה חלופית - 30%, תלמידאות - 20%.

כיתה יא - בכל מחצית יתקיימו שלושה בחנים ומבחן. חלק מהתרגילים יתקיימו בכתב ויתבססו על תרגילי החזרה של מדרסה, וחלק מהתרגילים יהיו בע"פ - ביחידים או בזוגות.
לקראת סיום השנה התלמידים יעבדו על פרויקט אשר ישלב בין שני תחומי הדעת: פרזנטציה על נושא מתחום המזרחנות בו התלמיד מעוניין להעמיק. הפרזנטציה תיסוב סביב שאלת מחקר כפי שיפורט בהמשך. את ההרצאה יפתח התלמיד בהצגה עצמית בערבית בת כ-3 דקות (70-80 מילים), ויסיים את ההרצאה במספר משפטים בערבית בהם יציג את עמדתו האישית על השאלה שנידונה בפרזנטציה.

הן ההצגה העצמית והן הבעת העמדה בערבית הן למעשה נדבכים חשובים בהכנה לבחינה המסכמת בכיתה יב.

הציון השנתי יקבע כך: בחנים - 20%, מבחנים - 30%, פרזנטציה - 30%, תלמידאות 20%.

כיתה יב - במחצית הראשונה יתקיימו שני מבחנים בע"פ שיהוו הכנה לבחינה המסכמת. במחצית השנייה התלמידים ייגשו לארוע הערכה מסכם בע"פ שתסכם את כל החומר שלמדו בשלוש השנים, כמפורט:

בהתאם ליעדים הפדגוגיים שנקבעו לתוכנית, הבחינה המסכמת תהיה בחינה המתכללת את היעדים הפדגוגיים ותיעשה מול מורה חיצוני דובר ערבית שפת אם. המורה יקיים מבחן בעל פה באורך של כ-15 דקות בו התלמידים ישאלו את השאלות הבאות:

חלק א' (5 דקות) דו שיח היכרות עם הבוחן - מה שלומך? איפה אתה גר/לומד? ספר על המשפחה שלך/ התחביבים שלך וכד'...

חלק ב' (5 דקות) דו-שיח סביב נושא ספציפי - בתחילת השנה יבחר נושא חברתי/אקטואלי בו התלמידים יעסקו לאורך השנה ויבחנו על היכולת שלהם לדבר עליו.

חלק ג' (5 דקות) - התבטאות חופשית - התבטאות חופשית של התלמיד העוסקת בחוויה מאחד הסיורים או המפגשים עם החברה הערבית שהתקיימו לאורך התוכנית.

דרכי למידה וההערכה בלימודי מזרחנות

כיתה י - אחת לחודש יתקיים בוחן אשר יתמקד במושגי היסוד שנלמדו בכל נושא, ובכל מחצית יתקיים מבחן מסכם. הערכה חלופית - בסוף השנה התלמידים יבחרו מושג אחד שנלמד לאורך השנה, יעמיקו בו וירצו עליו לפני כל הכיתה בהרצאת טד בת כ-5 דקות (מחווה מצורף כנספח).

הציון השנתי יקבע כך: בחנים - 20%, מבחנים - 30%, פרזנטציה - 30% תלמידאות 20%.

כיתה יא - אחת לחודש יתקיים בוחן אשר יתמקד במושגי היסוד שנלמדו בכל נושא, ובכל מחצית יתקיים מבחן מסכם. פרויקט הסיכום בשנה זו יהיה פרזנטציה המבוססת על מחקר מעמיק ובסיומה יביעו התלמידים את עמדתם האישית בסוגיה הנידונה. התלמיד יבחר פרק לימוד אחד בו ירצה להעמיק. התלמיד יתבקש לתת רקע לסוגיה, הכולל לפחות שני מקורות נוספים מלבד המקורות שנלמדו בכיתה. בשלב הבא יציג התלמיד את שאלת המחקר כאשר הוא מעניק משקל משמעותי לשני צדדי הדילמה, ומסביר מדוע שאלה זו רלוונטית לחיינו. לבסוף יביעו את עמדתם האישית בערבית מדוברת (מחווה לפרזנטציה מצורף כנספח).

הציון השנתי יקבע כך: בחנים - 20%, מבחנים - 30%, פרזנטציה - 30% תלמידאות 20%.

כיתה יב - פרויקט הסיום של המגמה בתחום המזרחנות יהיה הפקת פודקאסט. כל צמד תלמידים יקליטו פרק משותף בן כ-20 דקות, כאשר 10 דקות תלמיד אחד הוא המוביל, שואל השאלות והמארח, ולאחר מכן התלמידים מתחלפים בתפקידיהם.

לפני הקלטת הפודקאסט התלמידים יתבקשו להגיש מסמך אותו כתבו שעליו יבססו את התוכן הנאמר. במידה והמסמך יענה על הדרישות התלמידים יקבלו את אישור המורה ויכולו לעבור לשלב הקלטת ההסכת. בפודקאסטים ידרשו התלמידים להפגין ידע עשיר בנושא אותו בחרו, להפגין כלפיו חוש ביקורתי ולהציגו באופן רהוט, מעניין ורלוונטי (מחווה מצורף כנספח).

בסיום ההקלטות ועבודת העריכה פרקי הפודקאסט של תלמידי המגמה יעלו לערוצי המדיה הרלוונטיים (ספוטיפיי, אפל, יוטיוב וכד').

תוכנית הסיורים והמפגשים

במהלך כל מחצית התלמידים יצאו מבית הספר לסיור בעיר ערבית ו/או מפגש עם האוכלוסייה הערבית. הסיורים יתמקדו בלמידה חוץ כיתתית על ההיסטוריה והחברה הערבית, והמפגשים יתמקדו בתרגול השפה הערבית עם דוברי ערבית שפת אם ומפגש אנושי משמעותי עם האחר. בתהליך החשיפה לחברה הערבית נקפיד על מפגש עם דמויות מגוונות - אקדמאים, פעילים חברתיים, אנשי חינוך, בעלי מלאכה ועוד. בשגרה התלמידים פוגשים דוברי ערבית רק באתרי עבודה, במטבחים במסעדות ובעבודות כפיים, ועצם המפגש עם דמויות מגוונות ועשירות יש ביכולתו להעמיק את הלמידה והחווייה של התלמיד.

עבורנו הסיורים והמפגשים מרכזיים מאוד. הם נפרשים על פני מעט שעות אך הם למעשה תכלית הלימוד בכיתה. כפי שנכתב ברציונל התוכנית, איננו מסתפקים בלמידה על האוכלוסייה הערבית וחפצים לפגוש ו'לראות בעיניים' כיצד חומר הלימוד פוגש את המציאות, בין אם על ידי סיור באתרים הסטוריים, אתרים דתיים, מפגש עם דמויות משמעותיות בחברה הערבית, מפגש עם בני נוער ערבים ועוד.

לפני כל יציאה מבית הספר ייערך לפחות שיעור הכנה לתלמידים, הכולל הכנה פדגוגית לסיורים והכנה חברתית-רגשית לפני המפגשים האנושיים.

תכנון ראשוני הנתון לשינויים

כיתה יב	כיתה יא	כיתה י	
מפגש עם בני נוער בתיכון ערבי וסיור בישוב בו התיכון נמצא	נצרת - סמינר דו-יומי*	רמלה/אבו גוש	סיור
	מזרח ירושלים	מעלה אדומים	מפגש

*במידת האפשר נשאף לקיים סמינר דו-יומי בנצרת ובסביבתה. הסמינר יהווה פסגה של חווית למידה איכותית ומהנה, ויכלול סיורים וסדנאות היסטוריים, חברתיים ותרבותיים, לצד מספר מפגשים עם האוכלוסייה הערבית בנצרת ובסביבתה.

תכנון תלת-שנתי של יחידות ההוראה

כתה	דיסציפלינה	יחידה	שעות לימוד	סה"כ שעות
י	מזרחנות	מבוא לאסלאם	30	64
		אסלאם ודתות אחרות	34	
	ערבית	מבוא ואותיות	30	60
		שיחת היכרות	30	
	מפגש/סיור	סיור+מפגש	12	12
יא	מזרחנות	זרמים ותנועות	42	71
		מדינת ישראל ומדינות ערב	29	
	ערבית	עולם הפועל	42	70
		מתקדמים בדו-שיח	28	
	מפגש/סיור	סיור+מפגש	12	12
יב	מזרחנות	המזרח התיכון במאה ה-21	34	70
		מדינות האזור	36	
	ערבית	עולם הפועל - מתקדמים	32	75
		תחביר וכישורי שיחה מתקדמים	31	
		יחידת סיכום והכנה לבחינה המסכמת	12	
	מפגש/סיור	סיור+ מפגש מורחב	16	16
				סה"כ 450

פירוט יחידות ההוראה

כיתה י', מזרחנות, יחידה ראשונה - מבוא לאסלאם, 30 שעות

יחידה	נושא	שעות לימוד	מטרות	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
מבוא לאסלאם	ברוכים הבאים	2	התלמיד יכיר את גבולות הגזרה של המזרח התיכון והרקע לשם	ארץ האסלאם, הגדרת המזרח התיכון, מלחמות העולם, האמפריות הביזנטית, החבשית והסאסאנית		הערבים והמזרח התיכון לפני הופעת האסלאם / אלה לנדאור-טסרון	
	חצי האי ערב	4	התלמיד יכיר את סיפור חצי האי ערב לפני בוא האסלאם דרך המנהגים והמושגים	חצי האי ערב, הג'אהליה, נאד אל-בנאת, עצביה, העיר מכה, המשורר והשירה, נוצרים בחצי האי ערב		חוה לצרוס-יפה. פרקים בתולדות הערבים והאסלאם, ת"א: רשפים, 1975	
	מחמד עד ההג'רה	5	התלמיד ילמד על הנביא מחמד וחשיבותו	שנת הפיל, חניף, ההתגלות הראשונה, שנת העצב, ההג'רה, סירה		פרק 35 - מחמד נביא האסלאם - עם פרופ' זאב מגן בהסכת אַסְכַּת היו קנדי. מחמד והה'ליפות – המזה"ת המוסלמי במאות השישית – האחת עשרה. מוסד ביאליק, 2001	בוחן מושגים

	חווה לצרוס-יפה. פרקים בתולדות הערבים והאסלאם, ת"א: רשפים, 1975		קרב בדר, קרב אחד, קרב השוחה, הסכם חדיביה, כיבוש ח'יבר, כיבוש מכה		5	קרבות מחמד	
	היו קנדי. מחמד והח'ליפות – המזה"ת המוסלמי במאות השישית – האחת עשרה. מוסד ביאליק, 2001		מות הנביא, ח'ליף, אמאם, פתנה, קרב כרבלאא', שיעה, אהל אל-בית, ח'וארג'	התלמיד יכיר את המצב אחרי מות הנביא והמאבקים אז ואיך הם רלוונטים גם היום	4	הפיצול באסלאם	
	החדית' / אלה לנדאורטסרונ; פרשנות הקוראן / מאיר מ' בר-אשר;		קוראן, חדית', סונה, אסכולות ההלכה, אצול אל-פקה, ג'בריל, אל-לוח אל-מחפוט', תפסיר	התלמיד יכיר את מקורות ראשוניים מהקוראן והחדית'	6	ספרי היסוד - הקוראן והחדית'	
מבחן מסכם	מצוות היסוד / יוחנן פרידמן האסלאם: היסטוריה, דת, תרבות - בעריכת מאיר בר-אשר ומאיר חטינה, ירושלים, 2017		שהאדה, צלאה, זכאת, צום, חג', מחראב, קבלה, שריעה	התלמיד ילמד על עמודי האסלאם וההשפעות היהודיות והנוצריות על דת האסלאם	4	ארכאן אל-אסלאם	

כיתה י', מזרחנות, יחידה שנייה - האסלאם ודתות אחרות + יהדות ואסלאם 34 שעות

יחידה	נושא	שעות לימוד	מטרות	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
אסלאם ודתות אחרות	נצרות, פיצולים, נוצרים במזרח התיכון	4	התלמיד יכיר את התפתחות הנצרות, והופעתה במזרח התיכון	ישוע, יוחנן המטביל, הברית החדשה		אביעד קליינברג, הנצרות מראשיתה ועד הרפורמציה, סדרת אוניברסיטה משודרת, 1995	
	הדתות המונותיאסטיות - הדומה והשונה	2	התלמיד יכיר את הדומה והשונה בין הדתות המונותיאסטיות	אמונה באל, קיום מצוות, התנ"ך, נביאים		יהודים וערבים – יהדות ואסלאם מאת: יוסף יואל ריבלין	
	היחס לכתות שיצאו מהאסלאם - עלוים, בהאא'ים, דרוזים, אחמדים	3	התלמיד יכיר את המיעוטים העלויים והבהאא'ים	המגזימים, באב, באבזום,, מירזא ע'לאם אחמד		ירון פרידמן, שני מאמרים על העלויים, בטאון המורים לערבית ואסלאם, גיליונות 44-45; משה שרון. "כיצד צמחה הדת הבהאית מתוך האסלאם השיעי?", בטאון המורים לערבית ואסלאם, נסים דנה. הדרוזים בישראל בין מסורת העבר לאתגרי העתיד	בוחר מושגים

				התלמיד יכיר את המיעוטים הקופטים ואחרים	3	היחס למיעוטים נוצריים - קופטים, ארמנים ואחרים	
מכאן לקר, מחמד והיהודים. ירושלים: מכון בן צבי, 2014	בוחן מושגים		בנו קינוקאע, בנו נד'יר, בנו קריט'ה, כיבוש ח'יבר	התלמיד יכיר את ההתקרבות והעימותים בין מחמד והיהודים	4	מחמד והיהודים עד קרב ח'יבר	יהדות ואסלאם
			מורה נבוכים, רס"ג, יהודה הלוי, אנוסי משהד, הפרהוד, ספינת אגוז, אהל אל-ד'מה	מורה נבוכים, רס"ג, יהודה הלוי	4	בני חסות וערבית יהודית	
בין ירושלים למכה : קדושה וגאולה בקוראן ובמסורת האסלאם - אורי רובין, אל- חרם א-שריף / אל-אקצא בעיני הפלסטינים - יצחק רייטר	הערכה חלופית - הרצאות טד	א	אל-אסראא' ואל-מעראג', כיבוש ירושלים, למסג'ד אלאקצאא', אולא אל-קבלתין, את עמר אבן אל-ח'טאב, קבת	התלמיד יכיר את היחס של האסלאם הקלאסי לירושלים וההשפעות הפוליטיות בנושא	5	ירושלים באסלאם - במקורות ובראשית האסלאם	

	המערכה על ירושלים – האתגר המדיני של ישראל - דורי גולד		חאג' אמין אל-חסיני, ת'ורת אל-בראק, מלחמת ששת הימים, מלחמת העצמאות, הממלכה ההאשמית	התלמיד ילמד על התמורות הדרמטיות שחלו במעמדה של ירושלים באסלאם במאה ה-20 בעקבות מלחמות העצמאות וששת הימים	5	ירושלים במאה ה-20	
	עלילת "אל-אקצא" בסכנה – דיוקנו של שקר / נדב שרגאי		השקעות תורכיות בירושלים, ישראליוציה של מזרח העיר	התלמיד יכיר את מזרח העיר, השקעות חיצוניות דוגמת סעודיה, ירדן ותורכיה והמאבק ביניהן	4	ירושלים במאה ה-21	

כיתה י', ערבית, יחידה ראשונה - מבוא לשפה הערבית ולימוד האותיות, 30 שעות

שתי היחידות הראשונות בלימודי הערבית ילמדו במקביל לכל אורך השנה ולא אחת לאחר השנייה. זאת בכדי ללמוד בצורה הדרגתית ומתונה הן את האותיות ואת את הצעדים הראשונים בלימוד השפה המדוברת.

יחידה	נושא	שעות לימוד	מטרות	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
מבוא לשפה הערבית ולימוד האותיות	ערבית ספרותית וערבית מדוברת ולהגים	4	1. התלמיד יידע להבדיל בין מקורות בערבית ספרותית למקורות במדוברת ובאיזה משלב משתמשים בכל מקור. 2. התלמיד יידע לתאר שימושים יומיים של ערבית מדוברת וספרותית 3. התלמיד יכיר את המונחים ספרותית ומדוברת כמנעד שאפשר לנוע בו. 4. התלמיד יכיר את קבוצות הלהגים השונות בערבית.	עאמיה, פצחא, וסטא, קוראן, ערבית לבנטינית, ערבית של המפרץ, ערבית צפון אפריקאית, להג עירוני / פלאחי/ בדואי	למידה מבוססת סרטונים ותרגול בכתב יד בחוברת ייעודית	קורס 'לומדים לקרוא ולכתוב' באתר מדרסה בליווי חוברת עבודה https://apps.madrasafree.com/learnin/course/course-v1:madrasa+course1+2018/home	
	קבוצת האותיות הראשונה - ب ن ت ث ي	4	התלמיד יכיר את קבוצת האותיות, ילמד לזהות, לקרוא ולכתוב אותן בתוך מילה וצירוף מילים	צירופים ראשונים עבור התרגול - نتي، بنت، ثين، بنت، يتن וכד'		קורס 'לומדים לקרוא ולכתוב' באתר מדרסה בליווי חוברת עבודה	
	קבוצת האותיות השנייה ا ر ز د و ذ	4	התלמיד יכיר את קבוצת האותיות, ילמד לזהות, לקרוא ולכתוב אותן בתוך מילה וצירוף מילים	מילים ראשונות - بنات، ثياب، داود، و داد، ورد، يد וכד'			

			מילים מתקדמות המורכבות מכל האותיות שנלמדו עד כה	התלמיד יכיר את קבוצת האותיות, ילמד לזהות, לקרוא ולכתוב אותן בתוך מילה וצירוף מילים	4	קבוצת האותיות השלישית ج ح خ ع غ
			סימני הניקוד - פתחה, צ'מה, כסרה, סכון וסימן השדה	התלמיד ילמד את סימני הניקוד בערבית ויתרגל את הקריאה והכתיבה של האותיות שנלמדו עד כה באמצעותם	2	הניקוד בערבית
			מילים מתקדמות המורכבות מכל האותיות שנלמדו עד כה	התלמיד יכיר את קבוצת האותיות, ילמד לזהות, לקרוא ולכתוב אותן בתוך מילה וצירוף מילים	4	קבוצת האותיות הרביעית س ش ص ض ط ظ
			מילים מתקדמות המורכבות מכל האותיות שנלמדו עד כה	התלמיד יכיר את קבוצת האותיות, ילמד לזהות, לקרוא ולכתוב אותן בתוך מילה וצירוף מילים	4	קבוצת האותיות החמישית ف ق ك ل م ه
מבחן מסכם - זיהוי מילים בערבית, כתיבת מילים בערבית ובחינה על מושגים בסיסיים מתוך שיעור המבוא			המזה, תא מרבוטה, אלף וצלה, אלף ממדודה, אלף מקצורה, תנוין	התלמיד ילמד ויזהה את הסימנים	4	סימנים מיוחדים - המזה, שדה, תא מרבוטה, אלף וצלה, אלף ממדודה, אלף מקצורה, תנוין

כיתה י, ערבית, יחידה שנייה - שיחת היכרות, 30 שעות

יחידה	נושא	שעות לימוד	מטרות	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
-------	------	------------	-------	----------------	------------	--------------------	------------

שיחת היכרות (230 מילים)	ביטויי היכרות ראשוניים	4	התלמיד ילמד כיצד לפתוח שיחה ושאלות בסיסיות במספר גופים וכיצד להשיב לביטויים אלו	1. מג'אמלאת (ביטויי שלום) - א(ל)סלאם עליכם, מרחבא כיף חאלכ, מן וין אנת/י, תשרפנא 2. כינויי גוף	צפייה פעילה בסרטונים מאתר מדרסה, משולבת בלמידה פעילה ותרגול ביחידים ובזוגות.	אתר מדרסה קורס + חוברת לתלמיד - שיעור 1 יחידות 1-4	בוחן - תרגום משפטים מעברית לערבית והקלטה של המשפטים.
	בניית משפטים בסיסית	4	התלמיד ילמד לבנות משפטים בערבית על בסיס פעלים ושמות עצם	1. פעלים ראשונים בצורת בינוני פועל 2. שמות תואר בזכר ובנקבה		שיעור 1 יחידות 5-6	
בניית משפטים - המשך	הרחבת ההיכרות	6	1. התלמיד יפתח את יכולתו לבנות משפטים על בסיס פעלים, שמות עצם ושמות תואר 2. התלמיד יחשף לנושאים דקדוקיים ראשונים	ענדי ומא ענדי - יש, אין, יש לי, אין לי 2. הוספת שמות תואר לשמות עצם, לזכר ונקבה 3. אותיות שמש		שיעור 1 יחידות 7-8	בוחן - ניהול שיחה בזוגות מול הכיתה
	נושאים דקדוקיים	4		1. הכינויים החבורים 2. כינויי הרמז 3. פעלים בסיסיים נוספים בצורת בינוני פועל		שיעור 2 יחידות 5-7	בוחן - תרגום משפטים מעברית לערבית והקלטה
	הרחבת ההיכרות	6	התלמיד ילמד ביטויים נוספים וישכלל את יכולתו לבנות משפטים לטובה שיחה או הצגה עצמית	ביטויים שימושיים - צבאח אלה'יר, שו אלאח'באר? 2. בדי /שלילת בדי, בהטייה לפי הגופים		שיעור 2 יחידות 1-4	

שיחה בתחנת אוטובוס	6	התלמיד ילמד ויתרגל אלמנטים נוספית בשיחה בין אנשים ברחוב	1. ביטויים שימושיים: כל אלאחראם! שכרן כתיר, תסלמי, עלא עיני ועלא ראסי 2. אלארקאם: מאחד ועד מאה 3. קדיש ואכם - בן כמה אתה, בת כמה את? מה השעה? כמה זה עולה?	שיעור 3 יחידות 1-4	של המשפטים.
שיחה בתחנת אוטובוס - המשך	4	התלמיד ילמד פעלים ראשונים בזמן הווה- עתיד ויתרגל אותם	1. פעלים ראשונים: אתה מדבר, את לומדת, אני עובד 2. השלילה בערבית - סיכום ביניים	שיעור 3 יחידות 5-6	
חזרה על היחידה ומבחן מסכם	4	התלמיד יעשה חזרה על החומר ויתכונן לבחינה המסכמת	תרגול בזוגות של השיחות ואוצר המילים		מבחן מסכם

כיתה יא', יחידה ראשונה- זרמים ותנועות לאומיות ואסלאמיות, 42 שעות

ביחידה זו יכירו התלמידים היכרות ראשונית עם הזרמים והתנועות האסלאמיות המרכזיות, תוך לימוד מבוא וסקירה מהירה של כל תנועה. יחידה זו היא האחרונה ובמהלכה ייבחנו התלמידים בבחינת מתכונת ולבסוף הבחינה המסכמת.

יחידה	נושא	שעות לימוד	מטרות	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
	היחס למערב - הגעת נפוליון ועליית האסלאם המודרני	4	התלמיד יכיר את השפעת הגעת נפוליון והשפעתו על התפתחות האסלאם המודרני			עבד אלרחמן אלג'ברתי, היום שבו התערערו חוקי בראשית: הכרוניקה המופלאה של הכיבוש הצרפתי במצרים (מערבית: עמנואל קופלביץ), משכל - הוצאה לאור, 2020.	
זרמים ותנועות לאומיות ואסלאמיות -	מבוא	4	התלמיד יכיר את התפתחות האסלאם באלף השנים הראשונות, השמרנות בו והאתגרים עם בו המערב	סגירת שערי האג'תהאד, מחמד עבדה, ג'מאל א-דין אל-אפגאני, ביטול הח'ליפות, מודרניזם-רפורמיזם מוסלמי, סלפיה, אבן תימיה		פרק 47 - האחים המוסלמים עם ד"ר אפרים ברק בהסכת אֶסְכֶּת ח'ליפות עכשיו - מוחמד רשיד רידא	
	האחים המוסלמים	6	התלמיד יכיר את התמוטטות האמפריה העת'מאנית, הקמת התנועה והשפעותיה עד היום על המזרח התיכון	חסן אל-בנא, סיד קטב, יוסף אל-קרצ'אוי, וסטיה		פרק 47 - האחים המוסלמים עם ד"ר אפרים ברק בהסכת אֶסְכֶּת האחים המוסלמים : חזון דתי במציאות משתנה / עורכים - מאיר חטינה	

	מיסטיקה / שרה סבירי; ·עלייתן של האחוות הצו פיות / ערין סלאמה-קודס מתוך האסלאם : היסטוריה, דת, תרבות / בעריכת: מאיר בר-אשר ומאיר חטינה		מחבה, מערפה ד'פר וסמאע אבו סאמאד אל-ע'זאלי,		4	המיסטיקה	
	פרק 17 - הסוגיה הפלסטינית והתנועות המרכזיות בה - עם ד"ר עידו זלקוביץ' בהסכת אָסֶפֶת תנועת הפת"ח : אסלאם, לאומיות ופוליטיקה של מאבק מזוין, עידו זלקוביץ'		יאסר ערפאת, מחמוד עבאס, ספרי לימוד	התלמיד יכיר את השפעת מלחמת העצמאות על הקהילה הפלסטינית, דרך הטרור, דרך הדיפלומטיה וחוזר חלילה	5	פת"ח	
	פרק 50 - גדודי עז א-דין אל-קסאם - עם גיא אביעד בהסכת אָסֶפֶת. חמאס מתנועה חברתית לפשעי מלחמה שלומי אלוך, 2024		אחמד יאסין, יחיא עיאש, ח'אלד משעל, גירוש 1992	התלמיד יכיר את התפתחות האחים המוסלמים בפלסטין, האינתיפאדה הראשונה, השנייה	4	חמא"ס במאה ה-20	
	לחשוב אסלאמית – בחינת השיח המוסלמי בן זמננו: הבנת שפה ותרבות כמפתח להכרת השכנים		אחמד יאסין, אסמאעיל הניה, יחיא סנואר, הפיכת 2007, שבעה באוקטובר,	התלמיד יכיר את ניצחון חמא"ס והשתלטותו על עזה והמצב כיום ברצועת עזה ויהודה ושומרון	5	חמא"ס במאה ה-21	

	פרק 59- חזבאללה עם אייל זיסר בהסכת אֶסְכָּת בליי ונ. תורן (עורכים). חזבאללה – על הארגון, אידיאולוגיה, פעילות ויחס לישראל, מרכז ההסברה (משרד רה"מ - מדינת ישראל.), 2002.		מוסא א-צדר, המהפכה האסלאמית, אסון צור, חסן נצראללה, יציאת צה"ל מלבנון, חטיפה 2000, חטיפה 2006, מלחמת לבנון השנייה, כלכלת חזבאללה	התלמיד יכיר את התפתחות חזבאללה, הקשר לקהילה השיעית, המהפכה האסלאמית ועידן חסן נצראללה	6	חזבאללה	
פודקאסט	פרק 22 - אתגרי האסלאם במערב - עם ד"ר נסיה שמר דוקטרינת פקה אל-אקליאת והשלכותיה על המוסלמים בישראל		פקה אל-אקליאת (דיני המיעוטים)	התלמיד יכיר קהילות מוסלמיות במערב ופסקי הלכה בנושא	4	האסלאם במערב	

כיתה יא', יחידה שנייה - ישראל-ערב, 29 שעות

יחידה	נושא	שעות לימוד	מטרות	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה	דרכי הערכה
מדינת ישראל והערבים	הערבים בסוף המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20	2	התלמיד יכיר את נפילת האמפריה העת'מאנית וההשפעה שלה על האוכלוסייה הערבית בארץ	סוף שלטון האימפריה העות'מאנית, התורכים הצעירים, תגובת הנגד הלאומית הערבית		למדן, יוסף. "הערבים והציונות", בתוך: תולדות הישוב היהודי בא"י מאז העליה הראשונה, ליסק, משה (עורך). ירושלים: מוסד ביאליק, 2009. כרך א', עמ' 215-246.	
	המנדט הבריטי	4	התלמיד ילמד על יחסי הבריטים עם היהודים והערבים בארץ ישראל ערב המנדט ובו	הצהרת בלפור, תכתובת מקמהון-חסין, חאג' אמין אל-חסיני, מאורעות תרפ"ט, המרד הערבי הגדול		כהן, הלל. "תרפ"ט: שנת האפס בסכסוך היהודי-ערבי". 2013, ירושלים: כתר	בוחן מושגים
	מלחמת העצמאות והשלכותיה	6	התלמיד ילמד על המאורעות שקדמו למלחמת העצמאות ועל אלו שקרו במהלכה עד הקמת המדינה	חלוקת הארץ בהכרזת האו"ם ותגובות הצדדים, הצטרפות מדינות ערב, דיר יאסין, סיום המלחמה, סוגיות הפליטים		מילשטיין, אורי. "תולדות מלחמת העצמאות", כנרת-זמורה-ביתן, 1993.	
	החברה הערבית עד 1967	4	התלמיד ילמד על האוכלוסייה הערבית בישראל בין מלחמת העצמאות למלחמת ששת הימים	ממשל צבאי, עבדאללה נימר דרוויש, התנועה האסלאמית בישראל, יהודה שומרון, עזה		התנועה האסלאמית בישראל: אסלאם פוליטי במדינה יהודית	

		מלחמת יום כיפור, מלחמת ההתשה, מלחמת לבנון הראשונה, הסכם השלום עם מצרים, האינתיפאדה הראשונה, הסכם השלום עם ירדן, הסכמי אוסלו	התלמיד ילמד על מלחמות ישראל והסכמי השלום שהתרחשו לאחר מלחמת ששת הימים ועד סוף המאה ה-20 והשלכות אירועים אלו על יחסי יהודים-ערבים במדינה	5	מלחמות והסכמי שלום בשנות ה-70-ה-90 של המאה ה-20	
הגשת עבודת החקר	מגמות יסוד בתנועת חמאס ממבצע "צוק איתן" ועד "חרבות ברזל" מאת גיא אביעד - מערכות	האיתנפיאדה השנייה, חומת מגן, מלחמת לבנון השנייה, ההתנתקות, עימותים בעזה	התלמיד ילמד על האירועים המרכזיים ביחסי יהודים-ערבים במדינה בשנות ה-20	4	המאבק החדש: טרור, מבצעים סבבים	
	פרק 31 - מאחורי הקלעים של הסכמי אברהם - עם ד"ר ניר בומס השלום של טראמפ - ברק רביד	הסכמים עם איחוד האמירויות, בחריין, מרוקו וסודן. מלחמת חרבות ברזל עתיד ההסכמים והתוכניות העתידיות	התלמיד ילמד על הסכמי השלום והנורמליזציה שנרקמו בשנים האחרונות	4	שינוי ביחסים - הסכמי אברהם	

כיתה יא', ערבית, יחידה ראשונה - מבוא לעולם הפועל, 42 שעות

יחידה זו עוסקת בנושאים דקדוקיים רבים ומורכבים אשר נבנים בהדרגה. בכיתה יא התלמידים לומדים את מערכת הצורות לקראת הבגרות בלשון עברית דבר שיכול לעזור להם להבין טוב יותר את עולם הפועל בערבית בדגש על הגזרות השונות.

יחידה	נושא	שעות לימוד	מטרות	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
-------	------	------------	-------	----------------	------------	-----------------------	------------

עולם הפועל	מבוא לעולם הפועל	2	התלמיד יכיר את המושגים הבסיסיים בעולם הפועל כפי שהם מופיעים בשפה העברית (ולא הערבית), כהכנה לקראת למידה על עולם הפועל בערבית	שורש, בניין, זמן, גוף	צפייה בסרטון + דף בחוברת התלמיד עם משימת ניתוח של פעלים בעברית	קורס מתחילים שיעור 5 יחידה 1
	הפועל "מביא" ו"אומר"	2	התלמיד ייחשף בפעם הראשונה למבנה הפועל בשפה הערבית. התלמיד יכיר את הדמיון בין פעלים בעברית לערבית (רץ-ירון, קאל-יקול, ג'אב-יג'יב שר-ישר)	קאל-יקול וכל הנטיות, ג'אב-יג'יב וכל הנטיות, עו"י	צפייה פעילה בסרטונים מאתר מדרסה, משולבת בלמידה פעילה ותרגול ביחידים ובזוגות.	קורס מתחילים שיעור 5 יחידה 2
	קידומת ב ומשמעויותיה	2	התלמיד יבין מה המשמעויות של קידומת הפועל "ב" בערבית ומתי ניתן להשתמש בה	זמני הפועל, הווה-הרגלי, הווה רגיל, עתיד קרוב		קורס מתחילים שיעור 5 יחידה 3
	לומדים פעלים נוספים כמו "ביקול"	4	התלמיד יכיר פעלים נוספים הדומים לפעלים הבסיסיים "ביקול" ו"ביג'יב". התלמיד ישלב את הפעלים השונים שלמד בתוך משפט			קורס מתחילים שיעור 5 יחידה 4 בוהן בכתב
	פעלים בגזרת באסמע	2	התלמיד יילמד את גזרת השלמים וכיר מספר פעלים מהקבוצה			קורס מתחילים שיעור 5 יחידה 2
	פעלים בלי ב - שם הפועל	4	התלמיד ילמד את צורת השימוש של פועל עזר+פועל ללא ב	לאזם/בדי/ממכן + פועל בלי ב		קורס מתחילים שיעור 5 יחידות 3-4
	שיעור חזרה אמצע יחידה	2	התלמיד יבצע חזרה על החומר בדרך חוויתית	כל הנושאים שנלמדו עד כה ביחידה	למידה פעילה בתחנות בכיתה	בוהן בע"פ

	המושא הישיר + כינויי המושא (כינוי חבור אחרי פועל)	4	התלמיד ילמד על המושא הישיר וכיצד הוא מצטרף לפועל על ידי כינויי המושא	מושא ישיר כינויי המושא - באשופכ, באשופכ־ם וכד' השוואה לעברית המקראית או לשירה (ראיתך, אהבתיך)	קורס מתחילים שיעור 6 יחידה 2	
	קבוצת פעלים חדשה - גזרת שלמים עם צליל O	4	התלמיד יילמד צורה חדשה בגזרת השלמים, מעט קשים יותר להגייה, ויכיר מספר פעלים מהקבוצה	פעלים בגזרת השלמים כמו ביטבח, ביכתב, ביטלב	קורס מתחילים שיעור 6 יחידות 7, 3-4	בוחן בכתב
	קידומת עם להדגשת ההווה וקידומת רח להדגשת העתיד + שלילה	4	התלמיד יכיר קידומות חדשות לשימוש בפעלים בזמן הווה-עתיד ויתרגל את השימוש בהן	עם-באחכי מעכ, רח אחכי מעכ בעדין מש רח אשופכ בכרא מש עם	קורס ממשיכים שיעור 1 יחידות 6+8	
	משקל אפעל - ערך היתרון וההפלגה	4	התלמיד ילמד על ערך היתרון וההפלגה ויתרגל אותו בתוך משפט	אכבר ולד פי אלצף אבוי אכבר מן אבוכ	קורס ממשיכים שיעור 1 יחידות 2-3	
	גזרת השלמים - צורת ביעמלו	2	התלמיד יכיר ויתרגל קבוצת פעלים בהגייה שונה	בימסכ, ביסכר, ביעזפ	קורס ממשיכים שיעור 2 יחידה 6	
	גזרת הכפולים	2	התלמיד ילמד ויתרגל את גזרת הכפולים	שורש כפול נטיות יחודיות של הגזרת - ב(י)חב־, ב(י)ר־, ב(י)צ'ל	קורס ממשיכים שיעור 2 יחידה 7	

מבחן מסכם - בע"פ מול המורה, תוך דגש על היכרות עם פעלים מקבוצות שונות והטייתם בגופים ושימוש בקידומות שנלמדו				התלמיד יחזור על כל נושאי היחידה ויתרגל את החומר במספר דרכים	4	סיכום היחידה ומבחן מסכם	
--	--	--	--	--	---	----------------------------	--

כיתה יא, ערבית, יחידה שנייה - מתקדמים בדו-שיח, 28 שעות

יחידה זו מגיעה אחרי יחידת עולם הפועל כך שלכל אורך היחידה התלמידים יתרגלו את החומר שנלמד ביחידה הקודמת תוך שהם משלבים בו את הנושאים החדשים בדגש על פיתוח מיומנויות הדו-שיח.

בדומה לצורת הלמידה בכיתה י', גם כאן למידת הדקדוק תלמד במקביל ללמידת מיומנויות השיחה ובקורלציה מתמדת.

יחידה	נושא	שעות לימוד	מטרות	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
מתקדמים בדו-שיח	יישום תבניות הפועל השונות בדו השיח בשילוב נושאים דקדוקיים חדשים	5	1. התלמיד יפתח את יכולות בניית המשפט באמצעות שילוב עולם הפועל. 2. התלמיד יתרגל ריבוי שאינו מציין בני אדם, מילות יחס ושימוש בשעה והימים בערבית	1. רשמב"א 2. מילות היחס 3. השעות והימים	צפייה פעילה בסרטונים מאתר מדרסה, משולבת בלמידה פעילה ותרגול ביחידים ובזוגות.	קורס מתחילים: שיעור 5 יחידות 4-6	בוהן
	יישום תבניות הפועל השונות בדו השיח בשילוב נושאים דקדוקיים חדשים	4	1. התלמיד יפתח את יכולות בניית המשפט באמצעות שילוב עולם הפועל. 2. התלמיד יילמד על המספרים בערבית ויתרגל סמיכות	1. המספרים 11-19, המספר המונה 1-100 וצורת הזוגי. 2. סמיכות		קורס מתחילים: שיעור 6 יחידות 4-5	
	שיחה מתקדמת בין שני חברים	5	התלמיד יתרגל שיחה מתקדמת בשילוב פעלים מזמנים שונים והנושאים הדקדוקיים החדשים	1. ביטויים שימושיים (מתאסף, כלו תמאם, ען ג'ד?) 2. מעי/ ענדי (בשימושים נוספים) 3. אוצר מילים בחנות הבגדים		קורס מתחילים: שיעור 7 יחידות 1-3,6	בוהן - שיחה בזוגות על בסיס השיחה בשיעור 7 יחידה 1
	הרחבת אוצר המילים	4	1. לימוד הצבעים לפי המשקלים - אפעל, פעלא, פעל 2. תרגול אוצר המילים בדרכים יצירתיות	1. אלאואן 2. מילים בנקבה ללא תא מרבוסה (חרב, שמס)	שיר הצבעים ביוטיוב משחקים	קורס ממשיכים: שיעור 1 יחידה	בוהן אוצר מילים

	3-4	תחרותיים					
	ממשיכים שיעור 4 יחידות 5-6	צפייה פעילה בסרטונים מאתר מדרסה, משולבת בלמידה פעילה ותרגול ביחידים ובזוגות.	הנטיות השונות של הפועל בעבר בגזרת השלמים - כתב, נזל	1. התלמיד יכיר את יסודות הפועל בעבר בגזרות השלמים	5	הפועל בעבר	
פרויקט		עבודה פרטנית בליווי המורה		1. חזרה על עיקרי החומר הנלמד 2. הכנות לפרויקט סיום שנה	5	סיכום ופרויקט סוף שנה	

כיתה יב, מזרחנות, יחידה ראשונה - מדינות האזור בעידן המודרני, 36 שעות

יחידה	נושא	שעות לימוד	מטרות	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
מדינות האזור	איראן	6	התלמיד ילמד מבואות כלליים על איראן - היסטוריה, חברה, פוליטיקה והמצב כיום	מרד הטבק, מחמד-רזא פהלוי, מחמד מצדק, רוחאללה ח'מיני, ייצוא המהפכה, עלי ח'אמנאי, שלטון חכם ההלכה		פרק 44 - החברה באיראן - עם ד"ר רז צימט. היום שאחרי המהפכה - עם פרופ' דוד מנשרי - פרק 56. דוד מנשרי. איראן: בין אסלאם ומערב, ת"א: האוניברסיטה המשודרת ומשרד הביטחון, 1996; איראן מבפנים, רז צימט, 2022	
	מצרים	6	התלמיד ילמד מבואות כלליים על מצרים - היסטוריה, חברה, פוליטיקה והמצב כיום	מחמד עלי, גמאל עבד א-נאצר, אנור א-סאדאת, מחאות הלחם, חסני מבארכ, מחמד מרסי, עבד אל-פתאח א-סיסי		פרק 36 - מצרים - עם השגריר ד"ר חיים קורן מצרים - האחות הבכירה, חגי ארליך	
	תורכיה	4	התלמיד ילמד מבואות כלליים על תורכיה - היסטוריה, חברה, פוליטיקה והמצב כיום	מצטפא כמאל אתאאורכ, הפיכות צבאיות, רג'יפ טאיפ ארדואן		פרק 41 - תורכיה #3- עם ד"ר חי איתן כהן ינר'ג'ק תורכיה במאה העשרים בין מודרניזציה למסורת - אריה שמואלביץ	מבחן על איראן, מצרים ותורכיה
	ירדן	4	התלמיד ילמד מבואות כלליים על ירדן - היסטוריה, חברה, פוליטיקה והמצב כיום	עבדאללה הראשון, חסין, ספטמבר השחור, עבדאללה השני, המרד הערבי, מנדט		יוסף נבו. ירדן, החיפוש אחר זהות, רעננה: אוניברסיטה פתוחה, 2005.	

	סוריה	4	התלמיד ילמד מבואות כלליים על סוריה-היסטוריה, חברה, פוליטיקה והמצב כיום	מנדט, המלך פיצל, הפיכת 1963, חאפט' אסד, טבח חמאה, בשאר אסד	פרק 33 - סיפורה של סוריה - עם פרופ' אייל זיסר פרק 45 - סוריה של פֶּשָׁאָר - עם פרופ' אייל זיסר אייל זיסר. בשם האב – בשאר אל-אסד: שנים ראשונות בשלטון. אונ' ת"א, 2004; אייל זיסר. פניה של סוריה, ת"א: הקיבוץ המאוחד ומרכז משה דיין, 2003.	
	לבנון	6	התלמיד ילמד מבואות כלליים על לבנון-היסטוריה, חברה, פוליטיקה והמצב כיום	המלך פיצל, האמנה הלאומית, מוסא א-צדר, חזבאללה, מבצע שלום הגליל, מחאת הוואטסאפ	פרק 8 - לבנון אתמול - עם ד"ר דן נאור מאיר זמיר. כינונה של לבנון המודרנית, ת"א: מהב"ט ומערכות; נסים קטרי ומשה שוורצבוים. לבנון, דע את המזה"ת, ירושלים: משרד החינוך ומרכז ההסברה, 1993;	מטלה - בחירת מדינה אחת שעניינה במיוחד את התלמיד ועליה הוא כותב עבודה בת 3 עמודים או מכין הרצאה בת 5 דקות.
	מדינות המפרץ	2	התלמיד ילמד מבוא קצר על מדינות המפרת	עצמאות 1971, איחוד האמירויות הערביות, קטר, אל-ג'זירה, בחרין	פרק 49 - קטר - עם אריאל אדמוני בהסכת אֶסְכֶּת	
	סעודיה	4	התלמיד ילמד מבואות כלליים על סעודיה -היסטוריה, חברה, פוליטיקה והמצב כיום	והאביה, אח'ואן, אבן סעוד, היוזמה הסעודית, הקרב על הכעבה, מחמד בן סלמאן, חזון 2030	פרק 52 - החברה בסעודיה - עם ד"ר יוסי מן עוזי רבי. סעודיה: ממלכת נפט במבוכי הנפט והפוליטיקה, רעננה: או"פ, 2007	עבודת חקר: בחירת נושא, שאלת מחקר, ראשי פרקים וביבליוגרפיה ראשונית

כיתה יב', מזרחנות, יחידה שנייה - המזרח התיכון במאה ה-21, 34 שעות

יחידה	נושא	שעות לימוד	מטרות	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
המזרח התיכון במאה ה-21	הג'האד העולמי	4	התלמיד יכיר את סיפור התפתחות הג'האד העולמי	המלחמה הקרה, הקרב על הכעבה (1979), אל-קאעדה, הפיגוע בתאומים, המלחמות באפגניסטן ובעיראק		פרק 46 - הטרור העולמי - עם יורם שוייצר מכאבול לירושלים, אסף מליח, מטר	
	האביב הערבי	4	התלמיד יכיר את התהליכים שהובילו לטלטלה המזרח תיכונית בשנת 2011	מחירי החיטה, מחמד בועזיזי, מלחמה בתימן, מלחמה בסוריה, מלחמה בלוב		בין יציבות למהפכה: עשור לאביב הערבי	
	התחייה האח"סית ונפילתה	2	התלמיד יכיר את השינוי האסלאמיסטי במדינות המזרח התיכון ונפילתן	מחמד מרסי במצרים, ע'נושי בתוניסיה - ונפילתם		בין יציבות למהפכה: עשור לאביב הערבי	
	דאע"ש	4	התלמיד יכיר את היחלשות סוריה ועיראק לצד הקמת דאע"ש ודרך המערב להיאבק בו	זרקאוי, בגדאדי, מאבק במימון הטרור		דאעש וחזון המדינה האסלאמית, עוזי רבי, מיכאל ברק	בוהן מושגים
	התפתחות יחסי מדינות המזרח התיכון	5	התלמיד יכיר את מערכת היחסים במפרץ הפרסי ובין מדינות הסוניות לאיראן	החרם הערבי על קטר, הסכמי אברהם, הסכם איראן-סעודיה		פרק 18 - פילגש שהפכה לידועה בציבור - ישראל ומדינות ערב - עם פרופ' אלי פוקה	
	שיעה-סונה במאה ה-21	4		יחסי איראן-סעודיה, תורכיה-מצרים			

	פרק 24 - פרויקט שכנות טובה בסוריה - עם ד"ר ניר בומס		משבר אוקראינה, נשק הפליטים, מלחמת האזרחים בסוריה, פליטי אפגניסטן-עיראק, פליטי צפון אפריקה, מדיניות אירופה	התלמיד יכיר את האירועים שמובילים לפליטות, ההשלכות הפוליטיות, גיאואסטרטגיות וההומניטרי	3	סוגיית הפליטים	
בוהן	שינוי האקלים ומשבר המים במזרח התיכון מפסימיות לפרגמטיות - ארנון סופר ואנטון ברקובסקי		ההתייבשות הסהר הפורה, משבר המים במצרים והמאבק על הנילוס, שיתופי הפעולה בין ישראל לשכנותיה במסגרת פורום הגז	התלמיד יכיר את קשיי האקלים, בניית סכרים, התייבשות נהרות מרכזיים ושט"פים	5	אקלים	
מבחן מסכם	פרק 23 - רוסיה והמזרח התיכון - ד"ר שי הר- צבי			התלמיד יכיר את מאבק המעצמות של המאה ה-21	3	מעצמות במזרח התיכון / ירידת רוסיה וארה"ב עליית הודו וסין	

כיתה יב', ערבית, יחידה ראשונה - עולם הפועל: מתקדמים, 33 שעות

יחידה	נושא	שעות לימוד	מטרות	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
עולם הפועל - מתקדמים	הציווי	4	1. התלמיד יכיר את צורת הציווי בערבית וידע לגזור אותו מפעלים בעתיד	הציווי, שלילת הציווי	צפייה פעילה בסרטונים מאתר מדרסה, משולבת בלמידה פעילה ותרגול ביחידים ובזוגות.	ממשיכים שיעור 3 יחידות 2-3	
	הפועל בעבר 2	6	1. התלמיד יכיר את יסודות הפועל בעבר בגזרות עו"י 2. התלמיד יכיר את סיומות הפעלים שישמשו אותו לאורך כל למידת הפועל בעבר	גזרת עו"י וחיבור בין הזמנים - רחת, ג'יבת פועל בעבר + פועל בעתיד במשמעות של		ממשיכים שיעור 4 יחידות 2-4	
	דו-שיח מתקדם - שיחה בין בני זוג	5	התלמיד יתרגל שיחה מתקדמת בשילוב משפטי שאלה ותשובה	1. מילות השאלה (ליש, וין, כיף, שו) 2. משפטי תשובה (עשאן, לאנו) 3. ביטויים שימושיים חדשים (תפצל, היכ אישי, באלתופיק)		קורס ממשיכים: שיעור 2 יחידה 1-2,5-6	
	הפועל בעבר 3	5	1. התלמיד יכיר את יסודות הפועל בעבר בגזרות לו"י וכפולים	הנטיות השונות של הפועל בעבר בגזרת לו"י (חכא-משי) וכפולים (חב-חט)		ממשיכים שיעור 4 יחידות 7-8	
	פעלים נוספים בעבר	2	1. התלמיד ייחשף לפועלים שימושיים נוספים בעבר ויכיר את צורותיהם גם בהווה-עתיד	הפועל צאר, אג'א-ג'אי, חב-חאבב במשמעות רצה		שיעור 5 יחידה 2	
	פעלים יחודיים ושימושיים	6	1. התלמיד יכיר את הפועל ח'לא בכל הזמנים ובשימושים השונים שלו 2. התלמיד יכיר את הפועל אכל בכל הזמנים			שיעור 5 יחידה 7, שיעור 7 יחידה 2	

הערכה מסכמת					4	שיעור חזרה והערכה מסכמת	
-------------	--	--	--	--	---	----------------------------	--

כיתה יב', יחידה שנייה - תחביר וכישורי שיחה מתקדמים, 30 שעות

יחידה	נושא	שעות לימוד	מטרות	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
תחביר וכישורי שיחה מתקדמים	הגייה והטעמה	4	לימוד ותרגול של חוקי הגייה והטעמה	מלעיל, מלרע, רצף שוואים	תרגילי חזרה עם דגש על הגייה בקול רם וברור, בצורה מתונה ומדויקת	ממשיכים שיעור 3 יחידות 4-5	
	המספרים - למתקדמים	4	השלמת הלמידה על המספרים בערבית והענקת השליטה בכל סוגי המספרים	חזרה על מספר סתמי, מונה, סודר השלמה של המספר הסודר מאות ומספרים מורכבים (אחדות עשרות מאות)	צפייה פעילה בסרטונים מאתר מדרסה, משולבת בלמידה פעילה ותרגול ביחידים ובזוגות.	ממשיכים שיעור 3 יחידה 6	תרגול ממוקד לקראת הבחינה המסכמת כולל אירועי הערכה בעלי מחוון הדומה לשל הבחינה המסכמת
	נושאים בתחביר -	5	לימוד משפטים ארוכים ומילות קישור לימוד ריבוי שבור ומשקלים			שיעור 5 יחידות 2,4-5	
	נושאים בתחביר- המשך	5	לימוד השם הקיבוצי ושם היחידה הכרת משפטי ייחוד וכינוי חוזר בפסוקיות	ריבוי שבור ומשקלים השם הקיבוצי ושם היחידה משפטי ייחוד כינוי חוזר בפסוקיות		שיעור 5 יחידות 6-7	
	החודשים ותאריכים	2		תאריך לועזי, תאריך היג'רי, החודשים			
	תרגול שיחה	4	לימוד ביטויים שימושיים ונושאים תחביריים	ביטויי שיחה חדשים המילה שלי - תבעי, ל/אלי, סמיכות, שייכות כפולה כינוי חבור		שיעור 7 יחידות 2,4	תרגול ממוקד לקראת הבחינה המסכמת כולל אירועי הערכה

בעלי מחוון הדומה לשל הבחינה המסכמת	שיעור 7 יחידות 5-6		פסוקית זיקה ללא אלי המילית איאה כינויי רמז רחוק אנא ואיאכ משפטי תנאי	לימוד פסוקיות זיקה, כינויי רמז ומשפטי תנאי	5	נושאים תחבריים נוספים מתוך השיחה של רואן והבה	
	שיעור 7 יחידות 7				3	ניתוח נוסף של השיחה וזיהוי משפטים מורכבים	
			-	שיעור חזרה והכנות לקראת יחידת הסיכום	2	סיכום היחידה	

כיתה יב', יחידה שלישית - יחידת סיכום, חזרות והכנה לבחינה המסכמת, 12 שעות

יחידה	נושא	שעות לימוד	מטרות	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
יחידת סיכום והכנה לבחינה המסכמת	חזרה ותרגול לקראת הבחינה המסכמת 1	3	האזנה, ניתוח וכתיבה אישית של טקסט בערבית מדוברת בנושא אלף לילה ולילה	מלבד מספר מילים חדשות הקשורות לכל נושא, לא ילמדו מושגים חדשים אלא רק תבצע חזרה על החומר והתלמידים יתאמנו לקראת הבחינה המסכמת בע"פ	הלמידה תתבסס על עבודה עצמית של התלמידים באמצעות כתיבת פסקות לשאלות שידמו את הבחינה המסכמת ותרגול בע"פ שלהן	ממשיכים שיעור 8 יחידה 2	
	חזרה ותרגול לקראת הבחינה המסכמת 2	3	האזנה, ניתוח וכתיבה אישית של טקסט בערבית מדוברת בנושא פתגמים עממיים			ממשיכים שיעור 8 יחידה 3	
	חזרה ותרגול לקראת הבחינה המסכמת 3	3	האזנה, ניתוח וכתיבה אישית של טקסט בערבית מדוברת בנושא תכולת הבית			ממשיכים שיעור 8 יחידה 4	
	חזרה ותרגול לקראת הבחינה המסכמת 4	3	האזנה, ניתוח וכתיבה אישית של טקסט בערבית מדוברת בנושא המשפחה			ממשיכים שיעור 8 יחידה 5	

נספח 1 - מחוונים לאירועי ההערכה במזרחנות

כיתה י' - הרצאת טד

הגשת התוצר הסופי תתפרס על פני ארבעה שלבים. לא ניתן יהיה להתקדם לשלב הבא ללא אישור המורה:

1. בחירת מושג (חודש וחצי לפני ההרצאה): על התלמיד לכתוב מספר משפטים מדוע הוא בחר דווקא במושג הזה ובאילו פרטי מידע מסקרנים הוא נתקל כאשר הוא חיפש מידע על המושג.

2. מקורות מידע ותכנון סדר ההרצאה בראשי פרקים (שלושה שבועות לפני ההרצאה): התלמיד יציג 2 מקורות מידע (לפחות) העוסקים בנושא הנבחר, כשמקור אחד צריך להיות טקסטואלי (ספר/ מאמר וכד') ומקור אחד ויזואלי (סרט/ פודקאסט/ הרצאה וכד'). בנוסף, התלמיד יציג את סדר ההרצאה המתוכנן - רקע, עובדות מיוחדות, נתונים, סיפור, סיכום.

3. טיוטה של מהלך הרצאת הטד(שבוע לפני ההרצאה): התלמיד יגיש את ההרצאה כתובה.

4. הרצאת טד- על ההרצאה להיות מעניינת ורלוונטית. הדיבור צריך להיות קולח ובמשלב האמפיין הרצאת קצרה. מומלץ להיעזר במצגת מלווה אך לא חובה. במהלך ההרצאה התלמיד ידרש לציין תאריכים היסטוריים רלוונטיים, להביא מידע מהימן ולגבותו בנתונים ולהביא דברים בשם מומחה אחד אותו קרא באחד המקורות.

ציון ההרצאה יקבע כך:

30% הגשת המטלות על בסיס השלבים השונים, בזמן ובאופן מיטבי המשקף רצינות והשקעה.

30% תוכן ההרצאה מעניין, רלוונטי ומשקף מחקר אישי מעמיק.

20% שימוש בנתונים מחקריים, ציון מאורעות ותאריכים היסטוריים, אזכור מומחה בתחום.

20% דיבור רהוט, ענייני ושותף, ולא דקלום מונוטוני מתוך דף.

הגשת התוצר הסופי תתפרס על פני ארבעה שלבים. לא ניתן יהיה להתקדם לשלב הבא ללא אישור המורה.

1. בחירת נושא ושאלת מחקר (חודשיים לפני הפרזנטציה): על התלמיד לבחור נושא רחב בו ירצה להעמיק, לעיין בו ולנסח שאלת מחקר ממוקדת. בחירת הנושא תעשה על ידי התלמיד וניסוח שאלת המחקר יעשה בליווי המורה. לאחר שתיבחר ותאושר שאלת המחקר התלמיד יפנה לחפש מקורות מידע ויגיש הצעת מחקר מסודרת הכוללת רקע, הסיבות שהובילו את התלמיד לבחור בנושא, ניסוח השאלה עצמה וציון שלושה מקורות ביבליוגרפיים מגוונים אפשריים (טקסטואלים וויזואליים).
2. מקורות מידע סופיים ותכנון סדר הפרזנטציה בראשי פרקים (חודש לפני ההרצאה): התלמיד יציג 4 מקורות מידע העוסקים בנושא הנבחר, כששני מקורות צריכים להיות להיות טקסטואליים (ספר/ מאמר וכד') ושני מקורות ויזואליים (סרט/ פודקאסט/ הרצאה וכד'). בנוסף, התלמיד יציג את סדר הפרזנטציה המתוכנן - רקע הסטורי/ חברתי/ תרבותי לשאלת המחקר, דיון בצדדיה השונים של שאלת המחקר ונתינת מקום של כבוד לכל אחת מהגישות לסוגיה, נתונים היסטוריים, סיכום.
3. הגשת טיוטה של מהלך הפרזנטציה (שבוע לפני הפרזנטציה): התלמיד יצרף לטיוטה את החלק בערבית אותו הוא צפוי להגיד בפרזנטציה. את ההצגה העצמית והבעת הדעה בערבית התלמיד יכתוב ויתרגל לכל אורך השנה, ויגיש את החלק הכתוב בתצורתו הסופית יחד עם הטיוטה.
4. פרזנטציה: על הפרזנטציה לבטא תהליך של למידה וחקירה אישית מעמיקה. לצד הרמה האקדמית הנדרשת, מצופה ממנה להיות גם מעניינת ורלוונטית. הדיבור צריך להיות קולח ובמשלב המאפיין הרצאה. מומלץ להיעזר במצגת מלווה אך לא חובה. במהלך הפרזנטציה התלמיד ידרש לציין תאריכים היסטוריים רלוונטיים, להביא מידע מהימן ולגבותו בנתונים ולהביא דברים בשם מומחה בתחום. במהלך הפרזנטציה, התלמידים שלא מציגים ימלאו משוב עמיתים על חבריהם וידרשו על ידי כך להיות שותפים פעילים ללמידה.

ציון הפרזנטציה יקבע כך:

20% הגשת המטלות על בסיס השלבים השונים, בזמן ובאופן מיטבי המשקף רצינות והשקעה.

20% תוכן ההרצאה מעניין, רלוונטי ומשקף מחקר אישי מעמיק.

20% שימוש בנתונים מחקריים, ציון מאורעות ותאריכים היסטוריים, אזכור מומחה בתחום.

20% דיבור רהוט, ענייני ושותף, ולא דקלום מונוטוני מתוך דף.

20% נוכחות בהרצאות של חברי הכיתה ומילוי משוב עמיתים באופן מיטבי.

הגשת התוצר הסופי תתפרס על פני ארבעה שלבים. לא ניתן יהיה להתקדם לשלב הבא ללא אישור המורה:

1. בחירת נושא וראשי פרקים (חודש וחצי לפני הקלטת הפודקאסט): על התלמיד לבחור נושא בו ירצה להעמיק ולחפש פודקאסט קיים העוסק בנושא מקביל, ממנו יקבל השראה לפרק אותו הוא יקליט. התלמיד יפגש עם המורה לפגישה קצרה בה התלמיד יתאר כיצד הוא רוצה שהפודקאסט יראה והמורה יכוון את התלמיד כיצד להכין אותו בצורה המיטבית.
2. מקורות מידע מפורטים, תכנון סדר הפודקאסט וחלוקה לזוגות (שלושה שבועות לפני הקלטת הפודקאסט): התלמיד יציג טיוטה ראשונית של תוכן הפרק, כולל מקורות המידע וסדר מתכונן של השאלות ותוכן ההקלטה. בהתאם לנושאים שנבחרו ועל פי שיקול דעת המורה, התלמידים יחלקו לזוגות אשר יקליטו יחד את הפרק.
3. טיוטה סופית והקלטה בזוגות (שבוע לפני הקלטת הפודקאסט): כל צמד יבצע סימולציה של הפודקאסט מול המורה, לאחר שהתאמנו ביניהם על השיחה והתוכן, חידדו ואתגרו זה את זה. לאחר קבלת דגשים ואישור המורה, יכלו התלמידים לגשת לשלב האחרון.
4. הקלטת הפודקאסט: בהקלטת הפרק ידרשו התלמידים להפגין ידע עשיר ומעמיק בתוכן הנלמד, לשלב בו דברי מומחים, לציין אירועים היסטוריים רלוונטיים ולתבל את התוכן בידעיות מפסיקות ומסקרנות, סיפורים ואנקדוטות, כמקובל בהסכתיים. בנוסף, ידרשו התלמידים להפגין חשיבה ביקורתית, אם באופן ישיר ואם באופן בו ינוסחו השאלות והנחיית השיחה.

ציון הפודקאסט יקבע כך:

20% הגשת המטלות על בסיס השלבים השונים, בזמן ובאופן מיטבי המשקף רצינות והשקעה.

20% תוכן הפודקאסט מעניין, רלוונטי ומשקף מחקר אישי מעמיק.

20% שימוש בנתונים מחקריים, ציון מאורעות ותאריכים היסטוריים, אזכור מומחה בתחום.

20% דיבור רהוט, ענייני ושותף, ולא דקלום מונוטוני מתוך דף.
20% השקעה באיכות ההקלטה ויצירת התוכן והפקת פרק ברמה גבוהה, תוך הפגנת דיבור רהוט וענייני.

נספח 2 - מחוון לאירועי ההערכה בערבית

לאור היעדים הפדגוגיים הציון ינתן בהתאם לתבחינים הבאים:

- (1) 10% שימוש נרחב באוצר המילים - שימוש במילים משדות סמנטיים שונים שנלמדו לאורך התכנית, ושימוש בחלקי דיבר שונים כגון שמות עצם, שמות תואר, תואר הפועל, פעלים, מילות יחס וכדומה.
- (2) 20% שימוש מגוון בתופעות דקדוקיות - יישום של תופעות דקדוקיות שונות הנלמדו בתכנית, כגון בפעלים לפחות בשלושה זמנים (עבר, הווה, עתיד) ושימוש נכון בקידומות ופעלי עזר (רח/עם/בדי/לאזם וכדומה), שימוש נכון בשם המספר הארוך והקצר, תחביר נכון במשפט (התאם בין שמות עצם לשמות תואר ברמת מין ומספר).
- (3) 20% הגייה נכונה - הגייה מדויקת של העיצורים הייחודיים לערבית, הטעמה נכונה של המילים, הקפדה על אותיות שמש.
- (4) 20% הפקה (דיבור) - דיבור שוטף וברור בהתאם לרמה המצופה בשלב הזה, שימוש נכון ואמיתי בטון הדיבור (לעומת "שינון" של משפטים ללא הבנה של התוכן שלהם), יכולת תגובה לשאלות מצד הבוחן בזמן סביר.
- (5) 20% הבנה - הבנת הערבית של הבוחן, החל מהשאלות ועד לפרטים שימסור במהלך הדו-שיח.
- (6) 10% שימוש ב"ארגז הכלים להתמצאות במבחן" כסיטואציית שיחה אמיתית - שאילת שאלות במקרה של אי הבנה (מש פאהם, ממכן תעידהא לו סמחת?), בקשה לזמן לחשוב (אעטיני דקיקה / ח'ליני אפכר שוי), כנות (אנא מש עארף אלג'ואב להאדא אלסאאל) וכדומה.

נספח 3 - הסכמה בדבר השימוש בתכני הלימוד של עמותת 'מדרסה'

לכבוד: מר דניאל בארי, מנהל תיכון אמי"ת איתן, מעלה אדומים, סמל מוסד: 160549.

הנדון: הרשאת שימוש קבוע בתכני לימוד של עמותת מדרסה, עבור תכנית ייחודית ללימודי מזרחנות וערבית מדוברת בתיכון אמי"ת איתן.

הקדמה: נעם בנעט ודוד בר אור מתיכון אמי"ת איתן, מעלה אדומים, סמל מוסד: 160549, יחד עם גילעד סוויט מעמותת מדרסה, יצרו תכנית לימודים ייחודית ללימודי מזרחנות וערבית מדוברת בהיקף של חמש יחידות בגרות. חלק מתכני הלימוד בתכנית זו מתבססים על תכני לימוד שיצרה עמותת "מדרסה" והנגישה אותם לציבור לשימוש חופשי.

בשיחה שנערכה ביום ראשון 9.6.2024 בין גלעד סוויט ודניאל דותן מעמותת "מדרסה", דוד בר אור יוזם התכנית הייחודית ומתניה מאלי המדריך המלווה מטעם תכניות ייחודיות במשרד החינוך. ביקשנו להסדיר את השימוש ארוך הטווח בחומרי הלימוד שיצרה עמותת "מדרסה".

ראשי העמותה נענו לבקשתנו והסכימו כי חומרי הלימוד הנמצאים כיום באופן חופשי לשימוש הציבור ולהשכלתו, יהיו פתוחים לשימוש תלמידי תיכון אמית איתן בעשר השנים הקרובות.

ראשי העמותה רואים בברכה את המגמה להרחיב את לימודי הערבית בבתי הספר ובייחוד את לימודי הערבית המדוברת. ומקווים להמשך שיתופי פעולה בעתיד. תיכון אמי"ת איתן מודה לעמותת מדרסה על שיתוף הפעולה הנדיב.

יש להדגיש כי התחייבות זו נוגעת אך ורק לתיכון אמי"ת איתן. במידה והתכנית תתרחב יש לאשר בכתב ומראש, את השימוש בתכנים שנוצרו על ידי עמותת מדרסה. בברכה,

דניאל דותן

דוד בר אור